

Helsingissä kesällä 1921

Yhteissuomalaisen koulukokouksen 20-22/6,

Kansanvalistusseuran laulujuhlien 23-26/6,

Voimistelujuhlien 26-28/6 ja Messu-

jen 28/6-2/7 ohjelmat

sekä

Helsingin Opas

Runsas ja monipuolinen varasto:

koulutarpeita • oppikirjoja

• opetus- ja havaintovälineitä •

kouluhuonekaluja • veistokalustoja

• harmonioita •

y.m.

Tutustukaa tavaroihin näyttelyissämme

KOULUTARPEIDEN KESKUSLIIKE O Y
HELSINKI

Näyttely ja myymälä Wladimirinkatu 3.
Konttori ja päävarasto Hietalahdenranta 17.

Hinta 3 markkaa

HELSINGISSÄ

~~~~~ KESÄLLÄ 1921 ~~~~~

SISÄLLYSLUETTELO:

Yhteissuomalaisen koulukokouksen ohjelma	3
Kansanvalistusseuran laulujuhlien ohjelma	7
Voimistelujuhlien ohjelma	28
Messujen ohjelma	35
Majoitus Helsingin juhlilla kesäkuussa 1921.....	35
Helsingin opas:	
Helsingin historiaa	39
Huomattavia rakennuksia y m. nähtävyyksiä	40
Retkeilypaikkoja	44
Kokoelmia ja museoita	47
Raitiotiet	48
Posti ja sähkölennätin	52
Junien kulku	54

Helsingin opas. — Helsingi juhataja.

Helsingin historiaa. — Helsingi ajalugu.

Helsingin perusti v. 1550 Kustaa Vaasa Vantaanjoen suuhun. Hän aikoi siitä saada kaupungin, joka hallitsisi koko Suomenlahden kauppaa. Kun kaupungin asema matalan Vanhankaupungin lahden perukassa osoittautui sangen epäedulliseksi, siirrettiin se v. 1639 Kristiina kuningattaren aikana nykyiselle paikalleen.

Kaupunki pysyi toista sataa vuotta varsin pienenä. Asukasluku oli 1600-luvun puolivälissä 600. Vasta Viaporin (nyk. Suomenlinnan) linnoituksen rakentaminen Helsingin edustalle 1700-luvun keskivaiheilla antoi voimakkaan sysäyksen kaupungin kehitykselle. Asukasluku oli 1800-luvun alussa 4 à 5000 ja kaupunki oli suurruudessa toinen Turun jälkeen.

1800-luvun alkupuolella on kaksi kohtaa, jotka merkitsevät kaupungille uuden kehityskauden alkamista. Vuonna 1812 se, ollen lähempänä Pietaria kuin Turku, julistetaan maan pääkaupungiksi ja joutuu valtiollisen elämän keskipisteeksi. Samanlaisen aseman henkisen elämän alalla se saa vuodesta 1828, jolloin yliopisto Turun palon jälkeen siirretään Helsinkiin.

Aluksi asutus käsitti melkein yksinomaan nykyisen Kruunuhaan kaupunginosan. Niillä seuduilla, missä Aleksanterin-, Mikon- ja Pohjois-Esplanaadikadun komeat liikepalatsit sijaitsevat, oli sata vuotta sitten meri, osa Töölönlahtea. Vielä 1830-luvulla oli Kaiyopuisto asumaton erämaata, samoin osaksi Katajanokka. Nykyisen Valtioneuvoston linnan luona oli suo. Ihmiskäsi ja pääoma ovat sitten luoneet nämä rakennukset ja laitokset, jotka näemme.

Varhaisemman rakennustoiminnan huomattavin nimi on Carl Engel. Hänen luomiaan ovat rakennukset sellaiset kuin Valtioneuvoston linna, Nikolainkirkko, Yliopisto ja Kaartin kasarmi, jotka edustavat uusrenessanssityyliä. Vähäisestä alusta on Helsinki niin-
ollan kasvanut tällaiseksi suureksi ja uudenaikaiseksi kaupungiksi. Asukasluku, joka v. 1812 oli 8,000, v. 1863 20,000 ja v. 1898 80,000, oli maailmansodan alkaessa noin 200,000 ja venäläisten poistuttua kaupungista hiukan pienempi.

Tällä välin on kaupungin elämässä tapahtunut paljonkin historiallisesti merkittävää. Helsinkiin kokoontuivat v. 1616 Kustaa II Adolfin kutsumina Suomen säädetyt valtiopäiville, joka tapaus ikäänkuin vihki kaupungin tulevaksi pääkaupungiksi. Kolme kertaa on Helsinki ollut raunioina joko vihollisen (venäläisten) tai tulipalon hävittämänä. Venäjän sodan, »ison vihan», aikana sen hävitti raunioiksi sota. V. 1710 hävitti rutto suurimman osan asujamistoa ja vuosina 1557, 1713 ja 1808 tuli. Se näki v. 1742 Ruotsin sotajoukon luovuttavan aseensa venäläisen ylivoiman edessä ja vihdoin v. 1808 se näki Viaporin antautumisen ja maan joutuvan uuden isännän, Venäjän, haltuun ja kulkevan uutta tuntematonta tulevaisuutta kohden.

Vuonna 1840 kaupunki eli suuren juhlahetken, kun yliopisto vietti 200-vuotista riemujuhlaansa ja samantapaisen isänmaallisen innostuksen hetken v. 1848, jolloin Maamme-laulu täällä ensimmäistä kertaa esitettiin.

Vuoden 1863 suuret valtiopäivät, jotka Aleksanteri II kutsui koolle ja itse avasi Helsingissä, olivat myöskin historiallinen merkkitapaus kaupungille.

Mainitsematta monia muita Helsingin elämässä tärkeitä tapauksia, joihin liittyvät suurimpien miestemme nimet, on kaupunki vihdoin ollut toteamassa Suomen täydellisen itsenäisyyden aamunkoiton yhtenä suurten yleiseurooppalaisten tapahtumien tuloksena. Sillä on nyt kunnia edustaa maatamme ulospäin, sillä täällä asuvat ulkovaltojen lähettiläät ja tänne ulkomaiset vieraat ensiksi saapuvat.

Helsinki on nuori kaupunki. Historiallisesti arvokkaita vanhoja muistomerkkejä ei sillä ole. Suuret esikaupungit uusine kivitaloineen ovat viimeisimmän ajan työtä ja ovat seurauksena asukasluvun nopeasta kasvamisesta varsinkin tällä vuosisadalla. Teollisuus keskittyneenä Helsinkiin on luonut tänne monet tehtaat, kauppa suuret liikepaalatsit, kasvanut sivistyksen tarve lukuisat koulut j.n.e.

Se, mihin ulkomaalaiset täältä kiinnittävät huomionsa, on juuri kaupungin uudenaikaisuus, tilavuus ja ilmavuus, rakennustavan säännöllisyys ja vaatimaton kauneus.

Huomattavia rakennuksia y. m. nähtävyyksiä.

Tähtsamad ehitused ja teised nähtavused.

Esplanaadi kaupungin keskustassa on suosittu kävely paikka pitkin päivää. Päivällä kello 12 sen sivuuttaa n.s. vahtiparaati mennessään päävartioon. Keskustassa on *Runebergin* patsas ja länsipäässä *Ruotsalainen teatteri*.

Kauppatorilla, Esplanaadin itäpuolella myydään aamupäivällä ruokatavaraa. Torilla on Merenneito-niminen suihkukaivo ja n.s. »Keisarinnan kivi». Torin itäpäässä Pohjois-Esplanaadikadun varrella on *Presidentin linna*, ent. *Keisarillinen linna*. Sen läheisyydessä on *Päävahti*, jossa tapahtuu vartion vaihdos klo 12 päivällä. Kanavan takana on *Katajanokka*, jonka huomattavin rakennus on *Venäläinen kirkko*.

Mariankadun ja Aleksanterinkadun kulmasta Senaatintorille olevat rakennukset ovat täynnä erilaisia virastoja. Valtioneuvostorakennuksen takana on *Ritarihuone*.

Senaatintorin mahtavin rakennus on *Nikolain kirkko*, jonka päädyissä näemme 12 apostolin kuvat. Se on arkkitehtien suunnittelema. *Valtioneuvoston linnan* laajoissa huoneissa asustaa maan hallitus ministeriöineen. Sitä vastapäätä torin länsilaidassa on *Yliopistorakennus* ja sen luona *Yliopiston kirjasto*. Toria kaunistaa Aleksanteri II patsas, joka on Valter Runebergin ja Johannes Takasen käsialaa.

Senaatintorin luota alkaa Aleksanterinkatu, joka on kaupungin liike-elämän valtasuoni. Sen leikkaa Senaatintorilla pitkä Unioninkatu, jonka eteläpäässä on *Tähtitorni* ja pohjoispäässä *Kallion kirkko*.

Valtioneuvostorakennuksen editse käy Nikolainkatu. Sen varrella on Säätytalon puistikko, jonka ympärillä ovat *Suomen pankki*, *Valtionarkisto* ja *Säädytalo*, valtiopäivien kokoontumispaikka säätyjaoituksen aikana, ennen v. 1907. Kadun päässä pohjoisessa on Yliopiston *Fysikaalinen laitos*.

Nikolainkirkon editse käyvän Hallituskadun varrella on alempana Vuorikadun kulmassa rakennus, »Heimola», jossa nykyinen eduskunta kokoontuu.

Hallituskatua pitkin tullaan *Rautatientorille*, jonka ympärillä ovat *Rautatienasema*, etelälaidassa *Ateneum* taidekokoelmineen ja sitä vastapäätä *Suomen Kansallisteatteri*. Teatterin takana on vanha puisto, *Kaisaniemi*, joutsenlammikkoineen ja ravintoloineen. Siellä on Maamme-laulun säveltäjän Fredrik Paciuksen patsas.

Asemarakennuksen pääkäytävän ohitse tullaan Kaivokatua myöten Heikinkadulle, joka vie *Töölön* kaupunginosaan. Siellä on suuri *Kansallismuseo*.

Esplanaadi liittyy lännessä *Heikinpuistoon*. Sen eteläpäässä on *Erottaja*-niminen tori. Täältä alkaa kaunis *Bulevardikatu* lehmuksineen. Sen varrella on *Vanhankirkon puisto*, jossa ovat Helsingin valtauksessa v. 1918 kaatuneitten saksalaisten ja oman maan poikien veljeshaudat muistomerkkeineen sekä Viron vapaussodassa kaatuneitten suomalaisten »Pohjan Poikain» hauta. Taustalla on puinen *Vanha Kirkko* vuodelta 1827. Sen takana on Kalevalan kokoojan *Elias Lönnrotin* muistopatsas *Suomalaisen Lyseon* edustalla.

Bulevardinkadulla edempänä Albertinkadun kulmassa on *Suomalainen Ooppera*, ja kadun päässä *Hiotalahden tori*, jonka laidassa on *Teknillinen Korkeakoulu*.

Erottajan eteläpuolella on jälleen aukea paikka, jossa ovat *Johanneksen kirkko*, *Suomalainen Normaali-lyseo*, joukko muita kouluja ja *Kouluhallituksen* talo. Korkeavuorenkadun varrella on *Palotorni*.

Palotornista itään on *Kasarmintori*, jonka laidassa on *Kaartin kasarmi*. Vastapäätä sitä on sähkölennätinasema.

Kasarmintorilta pääsee *Tähtitorninmäelle*, jossa on *Tähtitorni*. Siitä itään hiukan alempana on avoin paikka, jossa on Robert Stigellin »Haaksirikkoiset». Samasta paikasta on kaunis näköala yli Eteläsataman. Tähtitorninmäen pohjoisrinteellä on *Saksalainen kirkko* ja eteläpuolella *Roomalaiskatolinen kirkko*. Tästä alkaa suuri *Kaivopuisto*, jossa on kylpylaitos ja ruotsalainen ulkoilmateatteri.

Helsingillä on 4 satamaa: Sörnäisten ja Pohjoissatama

kaupungin itäpuolella, Eteläsatama eteläpuolella ja Hietalahdensatama länsipuolella.

Hautausmaat ovat kaupungin länsilaidassa. *Vanhalla* ja *uudella* hautausmaalla ovat m.m. J. V. Snellmanin, M. A. Castrénin, Y. A. Wallinin, Z. Topeliuksen ja U. Cygnaeuksen haudat.

Retkeilypaikkoja. — Löbusöidukohad.

Alppila, ulkoravintola kauniine lammikkoineen ja *Eläintarha*, kaunis luonnonpuisto, ovat Töölön lahden perukassa. Tänne pääsee punaisen linjan vaunussa, ajettaessa linjan päähän asti, josta on lyhyt matka Alppilaan. Myös pääsee sinne Töölöstä Sokeritehtaan luota.

Aseman näkötorni. Avoinna 20—22 p:nä kesäk. 12—7 i.p. Maksu 1 mk.

Hautausmaat, vanha ja uusi, Lapinlahdessa. Pääsee punaisen linjan vaunussa (ajettava linjan päähän asti).

Ilmala, valtion Meteorologisen keskuslaitoksen leijasaama *Pasilassa* (Fredriksbergissä). Koko päivän vapaasti nähtävänä. Sovittava edellisenä päivänä laitoksen johtajan, tri Väisälän kanssa, puh. 125 46.

Kaisaniemi, puisto joutsenlammikkoineen ja ulkoravintola Kansallisteatterin takana. Paciuksen patsas.

Kaivopuisto kaupungin eteläpäässä. Ravintola ja ruotsal. ulkoilmateatteri. Kaunis näköala merelle ja Suomenlinnaan. Uimahuone.

Korkeasaari kaupungin itäpuolella. Puisto eläimien. Ravintola. Uimahuone. Laiva lähtee Pohjoissatamasta arkip. joka puolitunti, sunnunt. useammin. Ensimmäinen laiva lähtee klo 10 ap. ja viimeinen palaa klo 11 ill. Yksinkertainen matka 1 mk.

Kulosaari (Brändö) kaupungin itäpuolella. Huvila-kaupunki ravintoloineen. Pääsee Brändön-linjan vaunussa (ks. Raitiotiet).

Lauttasaari (Drumsö) kaupungin länsipuolella. Ravintola ja kahviloita. Pääsee lautalla Hietalahden takana olevasta Ruoholahden rannasta 20 min. ja takaisin 30 min. yli joka täyden tunnin. Maksu 1:50.

Munkkiniemi kaupungin luoteispuolella. Kaunis kävelyalue kahviloineen ja uimahuoneineen. Pääsee Munkkiniemen linjan vaunussa (ks. Raitiotiet).

Seurasaari Munkkiniemen luona. Kaunis ja rauhallinen puisto ulkomuseoineen, ulkoilmaravintoloineen ja uimahuoneineen. Pääsee Munkkiniemen-linjan vaunussa tai laivassa Ruoholahdesta arkip. joka tunti, pyhäpä. useammin. Laivamaksu 3 mk.

Suomenlinna kaupungin eteläpuolella. Linnoitus.

Lupatodistuksia saarelle pääsyä varten saa, kun jättää kirjallisen hakemuksen linnoituksen satamapaviljonkiin Kauppatorilla. Myönnetyt pääsylimput, jotka ovat voimassa vain sen päivän, jolloin matka on aiottu tehdä, saa seuraavana päivänä satamapaviljongista. Hakemukseen on liitettävä jonkun tunnetun henkilön suositus. Lupatodistuksia, joista on suoritettava 1 mk. hengeltä, saa joukkopasseina enintään 50 hengelle, jolloin matkueen johtaja on erikseen mainittava. Laivojen kulkuvuorot ovat nähtävänä satamapaviljongissa.

Kokoelmia ja museoita. — Kokud ja museumid.

Ateneum Rautatientorin varrella, jossa ovat Suomen Taideyhdistyksen kokoelmat. Avoinna 11—4. Maksu sunnunt. 1: 50 ja arkip. 2: —. Ryhmissä johtajineen puolella hinnalla. Luettelo ovella á 5: —.

Cygnaeuksen galleria Kaivopuistossa, It. Lehtokujan 17:ssä. Talo on prof. Fredr. Cygnaeuksen asunto, jonka hän arvokkaine kokoelmineen lahjoitti Suomen kansalle. Avoinna 11—4. Maksu sunnunt. 50 p., arkip. 1 mk.

Helsingin kaupungin Museo Töölössä, vastap. Kansallismuseota. Avoinna 12—3. Pääsy 1 mk.

Kansallismuseo Töölössä. Avoinna 12—3 (ei maanant.). Maksu sunnunt. 1 mk., muina päivinä 2 mk. Opas á 3: 50.

Kaupungin kasvihuoneet Eläintarhassa. Avoinna arkip. 1—3, pyhäp. 11—3. Pääsy vapaa.

Kaupungin kirjasto ja lukusali Rikhardink. 3:ssa. Avoinna arkip. 1—3 ja 5—8.

Kaupungin kirjaston Kallion haaraosasto Porthanink. 12:ssä. Avoinna 12—2 ja 5—8.

Kasvitieteellinen puutarha ja kasvihuoneet Unionink. 44:ssä Kaisaniemen luona. Puutarha on aina avoinna, kasvihuoneet tiist. ja perjant. 11—1, sunnunt. 2—3. Opas saatavana. Pääsy vapaa.

Korkeasaaren eläinkokoelma. Laiva lähtee Pohjois-satamasta joka puolitunti, sunnunt. useammin. Pääsy saarelle vapaa. Laivamaksu 1 mk.

Kotiteollisuusmuseo Erottajan 2:ssa, vastapäätä Esplanaadia. Avoinna arkip. 11—3. Maksu 1 mk., joukoissa alennuksella.

Taideteollisuusyhdistyksen museo Töölössä vastap. Kansallismuseota, yläkerroksessa. Avoinna joka päivä 12—3. Pääsymaksu arkip. 1 mk., pyhäp. 50 p.

Rautatiemuseo asemarakennuksen läntisessä sivustassa 3:nnessä kerr. Avoinna 12—3 ip. 20—22 p:nä kesäk. Maksu 1 mk.

Työväensuojelunäyttely E. Esplanaadi 4. Avoinna

sunnunt., tiist. ja torst. 12—2, keskiv. ja perj. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}8$. Muina päivinä ja aikoina sopimalla johtajan kanssa puh. 10 36. Maksuton.

Ulkomuseo Seurasaarella. Avoinna joka päivä 11—6. Pääsee aikaisemminkin, kun sopii edeltäpäin puhelimella 65 71 tai perillä vahdin kanssa. Pääsy sunnunt. vapaa paitsi Niemelän torppaan ja kirkkoon, jonne maksaa 1 mk. Arkip. kaikkialle 2 mk. Opasvihkoja ja museon kartta saatavana. Matkasta katso osastoa »Retkeilypaikkoja».

Veistokuvakokoelmat Nikolaink. 5:ssä. Avoinna keskiv. 1—2 ja sunnunt. 2—4. Pääsy vapaa.

Yliopiston eläintieteellinen museo yliopistorakennuksessa, käytävä Aleksanterinkadulta. Avoinna juhlien aikana joka arkip. 5—7, sunnunt. 1—3. Maksu 1 mk.

Yliopiston kirjasto Unioninkadulla vastap. Nikolainkirkkoa. Avoinna arkip. 11—4, lukusali 9—6. Opas á 50 p. saatavana vahtimestarilta.

Raitiotiet. — Tramwaid.

Eri linjojen vaunut tunnetaan erivärisistä nimikilvistä ja nimitetään niiden mukaan.

Vihreän linjan vaunu lähtee Tokankadulta Tehtaan kadun päästä ja kulkee Tehtaankatua ja Länsirantaa *Kauppatorille*, sieltä Senaatintorin laittaa Nikolainkatua pitkin tullen vihdoin Siltasaarenkatua *Hakaniemen torille* ja sieltä Itäistä Viertotietä *Hermanniin* »kaupungin portille» asti. Vaunu palaa takaisin samaa tietä.

Keltaisen linjan vaunu lähtee Töölöstä »kaupungin portilta» Läntistä Viertotietä ja Heikinkatua *Ylioppilastalolle*, sieltä Aleksanterinkatua *Kauppatorille*, josta Länsirantaa Tehtaankadulle Eiran kulmaan. Siitä vaunu kulkee edelleen Laivurin-, Fredrikin- ja Ison Roobertinkadun kautta *Erottajalle* ja edelleen Heikinkatua *Ylioppilastalolle*. Siitä vaunu menee *Rautatien* laittaa Vilhon- ja Siltasaarenkadulle tullen *Hakaniemen torille*. Takaisintulo tapahtuu samaa tietä.

Punaisen linjan vaunu lähtee Lapinlahdenkadun päästä hautausmaan luota kulkién Eerikin- ja Vladimirkatua Ylioppilastalolle, siitä *Rautatien* kautta Vilhon- ja Siltasaarenkatua *Hakaniementorille* ja täältä Hämeen- ja Porthaninkatua sekä Viidettä linjaa, Kaarlon-, Helsingin- ja Läntistä Brahenkatua *Porvoonkadulle*. Vaunu palaa takaisin samaa tietä.

Sinisen linjan vaunu lähtee Hietalahden rannasta kulkién Bulevardin- ja Heikinkatua *Ylioppilastalolle* ja sitten Aleksanterin- ja Unioninkatua *Kauppatorille*,

josta se menee Pohjois-Esplanaadinkatua Katajanokalle ja palaa sen kierrettyään samaa tietä takaisin.

Punakeltaisen linjan (Munkkiniemen) vaunu lähtee *Ylioppilastalolta* Munkkiniemeen joka puolitunti ja palaa samaa tietä yhtä usein.

Sinikeltaisen linjan (Huopalahden) vaunu lähtee *Ylioppilastalolta* Huopalahteen ja palaa samaa tietä.

Valkoisen linjan (Kulosaaren eli Brändön) vaunu lähtee *Kauppatorilta* (10, 30 ja 50 min. täysituntien jälkeen) ja kulkee vihreän linjan rataa Söörnäisten kautta Kulosaareen, josta palaa samaa tietä Kauppatorille.

Kertamaksu raitioteilla on 55 p. Sarjalippuja (2 ja 5 markan sarjoissa) ostettaessa tulee lippu 5 p. halvemmaksi.

Munkkiniemen ja Huopalahden vaunuissa on maksu 2 mk. kerralta.

Eläviä kuvia kesäjuhlien aikana.

Kinematografid suvepidude ajal.

Koska tämän vuoden laulujuhlille ja Suomen Mesuille maaseudulta saapuu tuhansia vieraita, on Suomen Biografi Oy. järjestänyt filmiohjelmansa niiden ajaksi niin vaihtelevaksi kuin mahdollista, samalla huomioonottamalla, että esitettävät filmit taiteellisessa suhteessa ovat ensiluokkaisia sekä etupäässä kotimaisten kirjailijoittemme teoksista filmatisoituja. Niinpä esitetään »Scala»-teatterissa kesäkuun 24 p:stä lukien Suomi-Filmi Oy:n, ensimmäisen filmiyhtiömme näytelmä »*Ollin oppivuodet*», jossa esiintyvät Kansallisteatterin etevimmät näyttelijät. Mainittuun filmiin on yleisöllä todellakin syytä tutustua, ollakseen tilaisuudessa seuraamaan yhtiön vastaista kehitystä. Suomen Biografi Oy:n teattereissa esitetään:

»*Kino-Palatsi*» (ent. Maxim): Pohjois Esplanadinkatu N:o 39. Puh. 6569, Kesäkuun 19—30 p:nä joka päivä klo 5:stä jpp. (sunnuntaina ja juhlap. klo 3:sta j.p.p.) **Juha.** 7-osainen näytelmä Juhani Ahon samannimisen romaanin mukaan filmattu. Pääosaa esittää **Urho Somersalmi.**

Olympia: Kluuvikatu N:o 1. Puh. 5676. Kesäkuun 19 p:stä heinäkuun 3 p:vään joka päivä klo 5:stä j.p.p. (Sunnunt. ja pyhäpäiv. klo 3:sta j.p.p.) **Laulu tulipunaisesta kukasta.** 7-osainen näytelmä. Johannes Linnankosken romaanin mukaan filmattu. Musiikin filmiä varten järjestänyt **Armas Järnefelt.**

Scala: Pohjois Esplanadinkatu 21. Puh. 2280. Kesäkuun 24 p:stä heinäkuun 3 p:vään joka päivä klo 5:stä j.p.p. (sunnunt. ja juhlap. klo 3:sta j.p.p.) **OHin oppi-**

vuodet. Anni Swan'in samannimisen kertomuksen mukaan. Tehdas: Suomi-Filmi Oy. Pääosissa: Kirsti Suonio, Hemmo Kallio, Eero Kilpi, Teuvo Puro y.m.

Thalia: Iso Robertinkatu 21. Kesäkuun 20—26 p:nä. **Päivänrinteen Synnöve.** 7-osainen filminäytelmä Björnsterne Björnsonin novellin mukaan. — Kesäkuun 27 p:stä heinäkuun 4 p:vään esitetään **Suotorpan tyttö.** 5-osainen näytelmä Selma Lagerlöf'in samannimisestä romaanista filmattu.

Suomen Messut v. 1921 Suomen Filmivalokuvaamon valmistama, esitetään Messuyhtiön toimesta »Tivolissa» Iso Robertinkatu 1 koko päivän aikana 27/6—3/7, ja 3/7 arkena klo 11—11, pyhänä klo 2—11. Messujen yleislipun lunastaneille on pääsy vapaa, muut maksavat 3 mk. — Tämä kuvasarja esittää eloisesti kaiken vakavan ja iloisen asiain kulun viime messuilla Tasavallan Presidentin saapumisen messuille, juhla-airueet, kierroksen eri näyttely- ja huvipaikoissa y.m. Kaikkien nähtävä.

Posti ja sähkölennätin. — Post ja telegraf.

Posti on avoinna:

Nikolaink. 2—4: Saapuva posti 9—5, postimerkkien myynti 9—6, postiosotus 10—6, postisäästöpankki 10—6, postimerkkien paljottaismyynti 10—3.30, leimamerkkien myynti 10—3.30 ja kotimaisten postietuantilähetysten ulosanto 9—5.

Rautatienasemalla (Lähtevä posti 10—6., tavallisten kotimaisten pakettien jakelu 10—6 ja postimerkkien myynti 8—6.

Sähkölennätin Kasarmiatorilla ja Rautatienasemalla on aina avoinna.

Unkarilaisia näyttelyjä Suomessa.

Ungari näitused Soomes.

Unkarin kansantaiteen ja kotiteollisuuden näyttely avataan Helsingissä, Hörhammerin taidesalongissa, kesäkuun 20 p:nä. Näyttelyn tarkoituksena on tutustuttaa Suomea Unkarin kansan taiteeseen ja sen kehitykseen erittäin silmälläpitäen kansanomaisuutta ja kotiteollisuutta. Näyttelyn toimeenpanijana on Unkarin naisten kansallisliitto ja sen toimeenpano tapahtuu Unkarin opetusministeriön »siveellisellä kannatuksella».

Yhteissuomalaisen koulukokouksen, laulujuhlan ja messujen aikana toimeenpannaan pienempi näyttely,

joka tulee käsittämään m.m. unkarilaistyyliä naisten kesäpuseroita, pukuja, lastenpukuja, päähineitä, sohva-tyynyjä, pöytäliinoja, kahvimyssiä, käsilaukkuja, rahalompakkoja y.m. Syyskuussa pidettävässä näyttelyssä tulee näytteillepantavaksi varsinainen edustava näyttely-aineisto: kokonaisia kokoelmia, puutöitä, keramiikkia ja hienotakeita. Näyttelyesineet tulevat mahdollisuutta myöten myytäväiksi sekä kansatieteellisiin museoihin että yksityisille. Tulot käytetään Unkarin puutteenalaisten hyväksi.

Näyttelyn suojelijaksi on Unkarin kultusministeriö pyytänyt prof. E. N. Setälää. Näyttelytoimikuntaan kuuluvat puheenjohtajana Suomen naisten kansallisliiton puheenjohtaja, tohtorinrouva Tilma Hainari ja vastanimittetty Unkarin konsuli, toimitusjohtaja Alvar Niklander sekä jäsenenä prof. Akseli Gallen-Kallela, neiti Paula af Heurlin, tohtorinrouva Esther Hjelt-Cajanus, kamreerinrouva Elin Holmberg, tohtorinrouva Ellinor Ivalo, neiti Ilona Jalava, tukkukauppias Otto Lumme, taiteilija Céza Maréti Budapestista, prof. Eliel Saarinen, tri U. S. Sirelius, arkkitehti G. Strengell ja professorinrouva Julie Wichmann.

Näyttely avoinna 10—5.

Underwood kirjoituskoneita
Dalton yhteen- ja kertolaskukoneita

myy

Osakeyhtiö Konttoritarpeita

Helsinki. E. Esplanaadink. 8. Puh. 57 87 ja 92 77

Laulujuhlan muistoksi kannattaa valokuvauttaa itsensä. — Ei kenkään vanhoilla päivillään kadu mukanaoloa ryhmäkuvassa nuoruuden toverien kera. Laulujuhlaan, koulukokoukseen ja messuihin osanottajat saavat minulta 15 % alennuksen, mistä juh latoimikunnan kanssa on sovittu. — Tilatkaa aika puhelimella 39 46.

O. Y. Th. Nyblin.

Fablaninkatu 27. (P. Esplanadinkadun kulmassa).

Junien kulut. — Rongid.

Lähtevät kaukojunat: — Ärasöidvad:

- 8.00 ap. Turkuun (1.50 ip.), Saloon (12.20 ip.), Karjalle (10.21 ap.), Hankoon (12.09 ip.), Tammisaareen (11.15 ap.),
- 8.30 ap. Poriin (7.58 ip.), Raumalle (8.50 ip.), Tampereelle (2.10 ip.), Hämeenlinnaan (11.43 ap.), Hankoon (Hyvinkään kautta 3.16 ip.).
- 9.22 ap. Rajajoelle (10.02 ip.), Viipuriin- (6.33 ip.), Imatralle (9.12 ip.), Elisenvaaraan (11.07 ip.), Sortavalaan (5.00 ap.), Joensuuhun (9.39 ap.), Lappeenrantaan (6.18 ip.), Kotkaan (5.58 ip.), Haminaan (6.07 ip.), Mikkeliin (7.14 ip.), Kuopioon (12.16 yöllä).
- 10.15 ap. Ouluun (8.47 ap.), Tornioon (12.20 ip.), Kokkolaan (2.24 ap.), Vaasaan (11.49 ip.), Tampereelle (2.29 ip.), Poriin (7.58 ip.), Raumalle (8.50 ip.), Turkuun (Toijalan kautta 5.20 ip.). Makuuvaunuja I—III lk. Helsingistä Ouluun.
- 2.20 ip. Tampereelle (8.17 ip.), Hämeenlinnaan (5.41 ip.), Kotkaan (10.11 ip.), Haminaan (10.20 ip.), Lahteen (6.15 ip.), Hankoon (Hyvinkään kautta (9.22 ip.), Turkuun (Toijalan kautta (11.11 ip.).
- 3.25 ip. Riihimäelle (5.43 ip.), Porvooseen (5.47 ip.).
- 5.05 ip. Karjalle (7.26 ip.) lauantaisin ja juhlap. aattoina 1/6—31/8.
- 5.16 ip. Turkuun (11.06 ip.), Saloon (9.36 ip.), Karjalle (7.38 ip.) Hankoon (9.22 ip.), Tammisaareen (8.30 ip.), Laivayhteys Turusta Tukholmaan tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin klo 11. 45 ip.
- 6.10 ip. Tornioon (9.36 ip.), Ouluun (5.15 ip.), Kokkolaan (11.11 ap.), Pietarsaareen (11.19 ap.), Jyväskylään (6.20 ap.), Tampereelle (11.41 ip.). Makuuvaunuja I—III lk. Helsingistä Kokkolaan.
- 7.40 ip. Viipuriin (4.41 ap.), Kotkaan (7.46 ap.), Haminaan (7.50 ap.), Kajaaniin (6.06 ip.), Kuopioon (12.16 ip.), Savonlinnaan (1.42 ip.), Mikkeliin (7.09 ap.). Makuuvaunuja I—III lk. Helsingistä Kuopioon ja I—II lk. Turusta Viipuriin.
- 8.55 ip. Vaasaan (10.10 ap.), Kristiinaan (11.22 ap.), Kaskisiin (11.44 ap.), Tampereelle (1.11 ap.), Poriin (11.15 ap.), Raumalle (12.20 ip.), Porvooseen (11.15 ip.). Makuuvaunuja I—III lk. Helsingistä Poriin ja Vaasaan.
- 9.32 ip. Rajajoelle (10.23 ap.), Viipuriin (6.30 ap.), Imatralle (10.11 ap.), Rautuun (3.31 ip.), Sortavalaan (2.19 ip.), Joensuuhun (6.45 ip.), Nurmekseen (11.23 ip.), Lappeenrantaan (7.05 ap.), Kotkaan (7.46 ap.), Haminaan (7.50 ap.), Kuopioon (12.16 ip.), Mikkeliin (7.09 ap.). Makuuvaunuja I—III lk. Helsingistä Viipuriin.

Saapuvat kaukojunat: — Juuresöidvad:

- 6.55 ap. Rajajoelta (6.04 ip.), Viipurista (9.35 ip.), Imatralta (7.09 ip.), Lappeenrannasta (1/6—31/8, 9.47 ip.), Kajaanista (10.00 ap.), Kuopiosta (3.50 ip.), Mikkelistä (9.17 ip.), Kotkasta 7.55 ip.), Haminasta (7.45 ip.), Makuuvaunuja I—III lk. Kuopiosta Helsinkiin ja Viipurista Turkuun.
- 7.55 ap. Vaasasta (6.10 ip.), Kristiinasta (5.00 ip.), Kaskisista (4.20 ip.), Tampereelta (3.28 ap.), Porista (6.55 ip.), Raumalta (4.00 ip.), Hämeenlinnasta (5.18 ap.). Makuuvaunuja I—III lk. Vaasasta Helsinkiin ja Porista Helsinkiin.
- 9.00 ap. Rajajoelta (8.52 ip.), Viipurista (12.17 ap.), Nurmeksesta (5.30 ap.), Joensuusta (10.50 ap.), Sortavalasta (3.20 ip.),

- Raudusta (8.10 ap.), Imatralta (7.09 ip.), Lappeenrannasta (1/6—31/8, 12.30 ap.), Kotkasta (7.55 ip.), Haminasta (7.45 ip.). Makuuvaunuja Viipurista Helsinkiin I—III lk.
- 11.00 ap. Torniota (7.45 ap.), Oulusta (11.49 ap.), Kokkolasta (5.40 ip.), Pietarsaaresta (6.00 ip.), Jyväskylältä (10.15 ip.), Tampereelta (5.52 ap.), Hämeenlinnasta (8.05 ap.), Karjalta (Hyvinkään kautta 6.05 ap.). Makuuvaunuja I—III lk. Kokkolasta Helsinkiin.
- 12.50 ip. Tampereelta (7.51 ap.), Hämeenlinnasta (10.17 ap.), Kotkasta (5.35 ap.), Haminasta (5.15 ap.), Lahdesta (9.27 ap.).
- 1.15 ip. Turusta (7.10 ap.), Salosta (8.50 ap.), Karjalta (10.55 ap.), Hangosta (8.55 ap.), Tammisaaresta (9.52 ap.).
- 5.29 ip. Riihimäeltä (3.10 ip.), Porvoosta (3.10 ip.).
- 7.25 ip. Oulusta (8.15 ip.), Torniota (3.40 ip.), Kokkolasta (2.40 ap.), Vaasasta (5.30 ap.), Tampereelta (3.15 ip.), Porista (9.15 ap.), Raumalta (7.30 ap.), Hämeenlinnasta (5.05 ip.), Turusta (Toijalan kautta 12.00 p.). Makuuvaunuja I—III lk. Oulusta Helsinkiin.
- 8.52 ip. Porista (9.15 ap.), Raumalta (7.30 ap.), Tampereelta (3.28 ip.), Hämeenlinnasta (5.47 ip.).
- 9.15 ip. Rajajoelta (8.50 ap.), Viipurista (12.05 ip.), Koivistolta (6.15 ap.), Lappeenrannasta (12.20 ip.), Kotkasta (12.15 ip.), Haminasta (12.05 ip.), Kuopiosta (6.10 ap.), Mikkelistä (11.25 ap.), Hangosta (Hyvinkään kautta 2.18 ip.).
- 10.15 ip. Karjalta (7.50 ip.) sunnuntaisin ja juhlapäivinä 1/6—31/8.
- 10.35 ip. Turusta (4.33 ip.), Salosta (6.16 ip.), Karjalta (8.14 ip.), Hangosta (6.10 ip.), Tammisaaresta (7.06 ip.).

Lähtevät paikallisjunat:

- 6.22 ap. Malmille (6.52) arkipäivinä.
- 6.37 » Espooseen (7.26) arkipäivinä.
- 6.45 » Keravalle (7.58).
- 7.06 » Kirkkonummelle (8.30).
- 7.35 » Keravalle (8.56).
- 8.18 » Grankullaan (8.54).
- 9.30 » Tikkurilaan (10.24).
- 10.05 » Espooseen (10.52) sunnuntaisin ja juhlapäivinä.
- 10.25 » Tikkurilaan (11.16).
- 10.35 » Kirkkonummelle (12.07).
- 11.15 » Riihimäelle (1.52).
- 12.30 ip. Tikkurilaan (1.22).
- 12.52 » Karjalle (4.00).
- 1.25 » Järvenpäähän (2.53).
- 2.12 » Kirkkonummelle (3.48) lauantaisin ja juhlapäivien aatt.
- 2.26 » Kirkkonummelle (4.01) ei lauantaisin ja juhlap. aattoina.
- 2.40 » Tikkurilaan (3.32) ei lauantaisin ja juhlap. aattoina.
- 2.50 » Tikkurilaan (3.42) lauantaisin ja juhlapäivien aattoina.
- 3.15 » Sjundeälle (5.17).
- 3.25 » Riihimäelle (5.43) Porvooseen (5.47).
- 3.33 » Tikkurilaan (4.25).
- 4.16 » Kirkkonummelle (5.50).
- 4.24 » Keravalle (5.41).
- 5.23 » Keravalle (6.41).
- 5.31 » Grankullaan (6.11).
- 6.20 » Kirkkonummelle (7.54).
- 6.30 » Keravalle (7.50).
- 7.48 » Kirkkonummelle (9.20).
- 8.00 » Keravalle (9.20).
- 9.40 » Keravalle (11.00).

- 10.20 » Köklaksiin (11.19).
- 11.35 » Kirkkonummelle (1.02).
- 11.43 » Riihimäelle (2.56).

Saapuvat paikallisjunat:

- 7.26 ap. Keravalta (6.20).
- 7.35 » Kirkkonummelta (6.02).
- 7.44 » Malmilta (7.15).
- 8.37 » Espoosta (7.50) arkipäivinä.
- 8.44 » Riihimäeltä (5.25).
- 9.16 » Karjalta (6.15).
- 9.39 » Keravalta (8.23).
- 9.47 » Grankullasta (9.08).
- 10.42 » Kirkkonummelta (9.08).
- 10.49 » Keravalta (9.34).
- 11.47 » Tikkurilasta (10.58).
- 11.54 » Espoosta (11.07) sunnuntaisin ja juhlap. 1/6—31/8.
- 12.40 ip. Tikkurilasta (11.51).
- 2.00 » Kirkkonummelta (12.27).
- 2.41 » Tikkurilasta (1.52).
- 4.16 » Järvenpäästä (3.10).
- 4.45 » Tikkurilasta (3.56).
- 5.29 » Riihimäeltä (3.10), Porvoosta (3.10).
- 5.45 » Kirkkonummelta (4.11).
- 5.56 » Tikkurilasta (5.07).
- 7.00 » Grankullasta (6.21).
- 7.14 » Keravalta (5.59).
- 7.44 » Sjundeåsta (5.39).
- 8.25 » Keravalta (7.08).
- 8.46 » Kirkkonummelta (7.14).
- 9.50 » Kirkkonummelta (8.17).
- 9.57 » Keravalta (8.48).
- 10.23 » Keravalta (9.37).
- 11.10 » Riihimäeltä (7.45).
- 11.18 » Kirkkonummelta (9.47).

Runas ja hyvin lajiteltu varasto:

**Oppikirjoja
Havaintovälineitä
Koulutarpeita
Koulukalustoja
Käsityövälineitä**

*Vakinainen näyttely Annank. 29.
Tilapäinen näyttely Yhteissuomalaisen koulukokouksen aikana Tehtaankadun kansakoululla,
Tehtaank. 15—17.*

Osakeyhtiö Valistus

Helsinki, Annank. 29

Lång & Leppäaho Oy.

*Tunnettu, suosittu
hyvin varustettu Paperikauppa*

*Helsinki, Aleksanterinkatu 44, Pohjolan talo.
Puh. 143, 100 34, 33, 20.*